

Rolnummer 931
Arrest nr. 4/97 van 28 januari 1997

ARREST

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 33 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 3 juli 1991 betreffende de sociale integratie van de gehandicapten en hun inschakeling in het arbeidsproces, gesteld door de Raad van State.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en L. De Grève, en de rechters H. Boel, L. François, P. Martens, G. De Baets, E. Cerexhe, H. Coremans, A. Arts en R. Henneuse, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag*

Bij arrest nr. 57.459 van 10 januari 1996 in zake de v.z.w. Groupe d'étude et de réforme de la fonction administrative (GERFA) en A. Thirion tegen de Franse Gemeenschap, heeft de Raad van State de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 33 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 3 juli 1991 betreffende de sociale integratie van de gehandicapten en hun inschakeling in het arbeidsproces de regels inzake de verdeling over de Federale Staat en de Gemeenschap, van de bevoegdheden bepaald in de artikelen 127 van de Grondwet en 87, §§ 2, 3 en 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen ? »

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied*

Op 5 januari 1994 vorderden de v.z.w. Groupe d'étude et de réforme de la fonction administrative (GERFA) en Alain Thirion bij de Raad van State de vernietiging van de artikelen 6 tot 9 van het besluit van de Franse Gemeenschapsregering van 17 september 1993 tot vaststelling van het administratief en geldelijk statuut van het personeel van het Fonds van de Franse Gemeenschap voor de sociale integratie van de gehandicapten en hun inschakeling in het arbeidsproces.

Artikel 6 van het bestreden besluit maakt het mogelijk, voor de eerste benoemingen van de personeelsformatie van het Fonds, af te wijken van de bepalingen van het besluit met betrekking tot de werving en de loopbaan. Op 16 december 1993 is het bureau van het Fonds, met toepassing van de artikelen 6 tot 9 van het voormelde besluit, overgegaan tot 71 benoemingen.

Bij arrest nr. 57.459 van 10 januari 1996, stelde de Raad van State aan het Hof de voormelde prejudiciële vraag.

III. *De rechtspleging voor het Hof*

De expeditie van de verwijzingsbeslissing is op 5 februari 1996 ter griffie ingekomen.

Bij beschikking van dezelfde dag heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 19 februari 1996 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 20 februari 1996.

Memories zijn ingediend door :

- de « Agence wallonne pour l'intégration des personnes handicapées », waarvan de kantoren gevestigd zijn te 6000 Charleroi, avenue des Alliés 2, bij op 21 maart 1996 ter post aangetekende brief;

- de Franse Gemeenschapsregering, Surllet de Chokierplein 15-17, 1000 Brussel, en het College van de Franse Gemeenschapscommissie, Regentlaan 21-23, 1000 Brussel, bij op 3 april 1996 ter post aangetekende brief;

- de v.z.w. GERFA, waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is te 1190 Brussel, Luttrebrugstraat 137, en A. Thirion, wonende te 1620 Drogenbos, Marie Collartstraat 40, bij op 4 april 1996 ter post aangetekende brief;

- de Waalse Regering, rue Mazy 25-27, 5100 Namen, bij op 4 april 1996 ter post aangetekende brief.

Van die memories is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 23 april 1996 ter post aangetekende brieven.

Memories van antwoord zijn ingediend door :

- de Franse Gemeenschapsregering en het College van de Franse Gemeenschapscommissie, bij op 22 mei 1996 ter post aangetekende brief;

- de v.z.w. GERFA en A. Thirion, bij op 23 mei 1996 ter post aangetekende brief.

Bij beschikking van 27 juni 1996 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 5 februari 1997.

Bij beschikking van 10 juli 1996 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 3 oktober 1996.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 11 juli 1996 ter post aangetekende brieven.

Bij beschikking van 3 oktober 1996 heeft voorzitter M. Melchior de zaak voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting.

Bij beschikking van 3 oktober 1996 heeft de voorzitter in functie vastgesteld dat rechter J. Delruelle wettig verhinderd was te zetelen.

Op de openbare terechtzitting van 3 oktober 1996 :

- zijn verschenen :

. M. Legrand, in eigen persoon, in zijn hoedanigheid van voorzitter van de v.z.w. GERFA;

. A. Thirion, in eigen persoon;

. Mr. Ph. Coenraets, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Waalse Regering;

. Mr. M. Uyttendaele, advocaat bij de balie te Brussel, voor de « Agence wallonne pour l'intégration des personnes handicapées » en voor de Franse Gemeenschapsregering en het College van de Franse Gemeenschapscommissie;

- hebben de rechters-verslaggevers P. Martens en G. De Baets verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde partijen gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

Memorie van tussenkomst van de « Agence wallonne pour l'intégration des personnes handicapées »

A.1. De « Agence » heeft er belang bij tussen te komen, in zoverre de oplossing van de prejudiciële vraag de toestand van sommigen van haar ambtenaren zou kunnen raken en aldus rechtstreeks haar activiteit zou kunnen beïnvloeden.

Memorie van de Franse Gemeenschapsregering en van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

A.2. Het Gemeenschapsfonds voor de sociale integratie en de inschakeling in het arbeidsproces is een openbare instelling, opgericht bij het decreet van de Franse Gemeenschapsraad van 3 juli 1991 en gerangschikt bij de instellingen van categorie B, in de zin van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. De bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten betreffende de regels in verband met de ambtenaren van dergelijke instellingen worden uitsluitend in die wet en in artikel 13 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepaald.

A.3. De regelmatigheid van het decreet van 3 juli 1991 moet worden beoordeeld rekening houdend met de bepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zoals zij destijds van kracht waren.

Artikel 9 van die bijzondere wet machtigde de gemeenschappen en de gewesten tot het oprichten van gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen, of tot het nemen van kapitaalparticipaties.

Artikel 11, § 1, van de wet van 16 maart 1954 bepaalt :

« De Koning stelt de personeelsformatie en het statuut van het personeel der in artikel 1 vermelde instellingen vast, op de voordracht van de minister of van de ministers onder wie zij ressorteren, en met akkoord van de minister tot wiens bevoegdheid de Ambtenarenzaken behoren. Voor de vaststelling van de personeelsformatie en van het geldelijk statuut is daarenboven de instemming van de Minister tot wiens bevoegdheid de Begroting behoort, vereist. »

Artikel 13, § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt :

« De bevoegdheden bepaald in de vorengenoemde wetten en reglementen worden, al naar het geval, uitgeoefend door de overeenkomstige organen van de Gemeenschap of het Gewest.

A.4. Uit de combinatie van die bepalingen blijkt dat het administratief en geldelijk statuut van het personeel van de instellingen van openbaar nut die afhangen van de gemeenschappen en de gewesten wordt vastgesteld door de gemeenschaps- en gewestregeringen die het initiatief ertoe hebben maar dat het onderworpen is aan het akkoord van de federale minister tot wiens bevoegdheid ambtenarenzaken behoren. Die regels zijn verschillend van die welke betrekking hebben op de ambtenaren van de diensten van de gemeenschaps- en gewestregeringen : voor hen bepaalt artikel 87, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 dat alle wettelijke

en reglementaire bepalingen die het statuut van het rijkspersoneel vormen van rechtswege van toepassing zijn op het personeel van de gemeenschaps- en gewestexecutieven.

A.5. Voor de instellingen van openbaar nut heeft de wetgever enkel een zekere harmonie willen behouden tussen de federale instellingen en de gemeenschaps- en gewestinstellingen. De regels kunnen echter van instelling tot instelling verschillen, voor zover de federale minister daarmee heeft ingestemd.

A.6. Artikel 33 van het decreet van 3 juli 1991 zou dus artikel 87, §§ 2 en 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 niet mogen miskennen. Die bepalingen waren niet van toepassing op de Franse Gemeenschapsraad toen hij het decreet van 3 juli 1991 heeft aangenomen, aangezien dat laatste betrekking heeft op de oprichting van een instelling van openbaar nut.

A.7. De prejudiciële vraag dient dus negatief te worden beantwoord (zie het arrest nr. 45/95).

Memorie van de v.z.w. GERFA

A.8. De conformiteit van de betwiste norm moet worden beoordeeld rekening houdend met de van kracht zijnde regels zowel op de dag van de aanneming ervan als op de dag van het geschil. Men dient dus de twee gevallen te onderscheiden.

A.9. Krachtens het in 1991 toepasbare recht en tot 7 maart 1992, datum van de aanneming van artikel 33 van het decreet van 3 juli 1991, waren artikel 87, § 3, en artikel 13, § 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 van kracht, vermits het koninklijk besluit tot bepaling van de algemene principes nog niet was genomen.

A.10. De rechtspersonen vielen onder artikel 13, § 6, van de voormelde bijzondere wet, op grond waarvan de toestemming van de nationale Minister van Ambtenarenzaken vereist was om het administratief en geldelijk statuut van hun personeel vast te stellen. In zoverre artikel 33 van het decreet van 3 juli 1991 het de Gemeenschap mogelijk maakt over te gaan tot primo-benoemingen zonder zich tot de Minister van Ambtenarenzaken te wenden, schendt het klaarblijkelijk artikel 87, § 3, en artikel 13, § 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

A.11. In haar memorie van antwoord aan de Raad van State voert de tegenpartij ten onrechte artikel 51 van de wet van 28 december 1973 betreffende de budgettaire voorstellen 1973-1974 aan, dat het beroep op primo-benoemingen zou toestaan voor de ambtenaren van de federale instellingen van openbaar nut. Die bepaling is niet toepasbaar op de besturen, de diensten en de instellingen van openbaar nut bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit nr. 56 van 16 juli 1982 betreffende de werving in sommige overheidsdiensten.

A.12. Krachtens artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 behoorde het Rijksfonds voor sociale reclassering van de minder-validen tot categorie B. Het viel binnen de toepassingsfeer van het besluit nr. 56 en was dus uitgesloten van de toepassingsfeer van artikel 51 van de wet van 28 december 1973.

A.13. De tegenpartij heeft zich dus klaarblijkelijk vergist in de draagwijdte van artikel 63 (vernietigd en overgenomen) van het besluit « tot bepaling » van de algemene principes en in de draagwijdte van artikel 51 van de wet van 28 december 1973 betreffende de budgettaire voorstellen 1973-1974.

A.14. Aangezien de Raad van State het koninklijk besluit van 22 november 1991 heeft vernietigd, konden de paragrafen 3 en 4 van artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, respectievelijk vervangen en ingevoegd bij artikel 12, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1988, niet in werking treden, vermits artikel 18, § 3, tweede lid, van de genoemde bijzondere wet bepaalde dat artikel 12, § 2, dus artikel 87, §§ 3 en 4, pas in werking treedt op het ogenblik van de inwerkingtreding van het besluit tot bepaling van de algemene principes. Aangezien dat besluit met terugwerkende kracht werd vernietigd, kon artikel 87, §§ 3 en 4, niet in werking treden en wordt voor het personeel van de gemeenschaps- of gewestregeringen het vroegere artikel 87, § 3 opnieuw van kracht, tot een nieuw besluit wordt genomen dat opnieuw de inwerkingtreding van artikel 87, nieuwe §§ 3 en 4, van de bijzondere wet veroorzaakt.

A.15. Wat het thans van toepassing zijnde recht betreft, werd op 26 september 1994 een nieuw besluit tot bepaling van de algemene principes genomen, met inwerkingtreding op 7 maart 1992. De vraag rijst of het voormelde artikel 33 strijdig is met artikel 87, §§ 3 en 4, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen, krachtens hetwelk de federale Staat de artikelen 62 en 63 van het koninklijk besluit tot bepaling van de algemene

principes heeft aangenomen.

A.16. Aangaande die artikelen, heeft de afdeling wetgeving van de Raad van State doen opmerken dat artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 geenszins de mogelijkheid biedt om de instellingen van openbaar nut die van de gemeenschappen en de gewesten afhangen, van de toepassing van de algemene principes uit te sluiten. Uit artikel 9, tweede lid, van de genoemde bijzondere wet volgt dat de algemene principes volledig toepasbaar zijn op dat personeel, met dien verstande dat het niet noodzakelijkerwijze door bemiddeling van het Vast Wervingssecretariaat (V.W.S.) moet worden aangeworven. Op die basis hebben GERFA en twee andere verzoekers bij de Raad van State een beroep tot vernietiging ingesteld tegen het besluit tot bepaling van de algemene principes en tegen de artikelen 63 en 64 ervan. De auditeur-verslaggever stelt voor aan het Hof de volgende vraag te stellen :

« Neemt artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen de gelijkheid tussen, enerzijds, de federale Staat en, anderzijds, de gemeenschappen en de gewesten in acht, doordat het bepaalt dat het koninklijk besluit 'algemene principes' van rechtswege van toepassing is op de instellingen van openbaar nut die van de gemeenschappen en de gewesten afhangen terwijl het niet van rechtswege van toepassing is op de instellingen van openbaar nut die van de federale Staat afhangen ? »

Indien de Raad van State beslist die prejudiciële vraag te stellen, lijkt het dus wenselijk te wachten tot het Hof zich daarover heeft uitgesproken alvorens de onderhavige vraag te onderzoeken.

A.17. Daarentegen, indien het probleem van de artikelen 62 en 63 niet wordt gesteld, schendt artikel 33 artikel 87, §§ 2, 3 en 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Memorie van de Waalse Regering

A.18. Het Hof heeft reeds geoordeeld dat de grondwettigheid van een decreet dat werd aangenomen vóór de inwerkingtreding van de bijzondere wet van 8 augustus 1988 niet kon worden beoordeeld in de schaduw van de bepalingen van die wet. De in aanmerking te nemen bevoegdheidsverdelende normen zijn dus die welke van kracht waren op het ogenblik van de aanneming van de norm die het voorwerp uitmaakt van de prejudiciële vraag. Het zijn dus de bepalingen die vóór 7 maart 1992 van toepassing waren die het mogelijk zullen maken vast te stellen of artikel 33 van het decreet de bevoegdheidsverdelende regels schendt.

A.19. Er zal daarentegen rekening dienen te worden gehouden met de bepalingen die sinds 7 maart 1992 van toepassing zijn om na te gaan of het besluit van de Franse Gemeenschapsregering van 17 september 1993 aan de voorafgaande toestemming van de federale Minister van Ambtenarenzaken onderworpen was. Dat besluit diende niet met het eensluidend advies van die minister te worden genomen. De prejudiciële vraag, die naar artikel 87, §§ 2, 3 en 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 verwijst, moet dus in die zin worden begrepen dat ze artikel 87, §§ 2 en 3, van die bijzondere wet, niet gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988, beoogt.

A.20. Het Gemeenschapsfonds is een gemeenschapsinstelling van openbaar nut die tot categorie B behoort, in de zin van de wet van 16 maart 1954. Het personeel ervan kan dus niet worden gelijkgesteld met dat van de gemeenschaps- of gewestregeringen, in de zin van artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Dat artikel kon dus niet door artikel 33 van het decreet worden geschonden.

A.21. Artikel 87, § 3, legt de verplichting op om via het V.W.S. te gaan, doordat het een parallelisme invoert tussen het statuut van het rijkspersoneel en dat van het personeel van de publiekrechtelijke rechtspersonen die van de gemeenschap of het gewest afhangen.

A.22. Het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut verwees naar de bepalingen van het statuut van het rijkspersoneel, waarbij aanwerving door bemiddeling van het V.W.S. wordt opgelegd. Dat besluit is echter niet van toepassing op het Gemeenschapsfonds, dat niet in de lijst van de instellingen in artikel 1 van dat besluit is vermeld.

A.23. Aangezien de federale wetgeving (artikel 51 van de wet van 28 december 1973 betreffende de budgettaire voorstellen 1973-1974) het beroep op primo-benoemingen toeliet voor de ambtenaren van de federale instellingen van openbaar nut, kon artikel 33 van het betwiste decreet dat ook doen (zie verslag aan de Koning dat aan het koninklijk besluit van 22 november 1991 voorafgaat, *A.P.T.*, 1991, pp. 260 en 261).

A.24. De in artikel 13, § 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bedoelde toestemming van de federale Minister van Ambtenarenzaken diende niet verkregen te zijn, op straffe van miskenning van het beginsel van de scheiding der machten (zie het advies nr. L.21.990/VR van de afdeling wetgeving van de Raad van State).

A.25. De decreetgever zou weliswaar, door zelf het statuut van de ambtenaren van de instellingen van openbaar nut waarvoor hij bevoegd is te bepalen, niet artikel 13, § 6, van de bijzondere wet mogen omzeilen. Zoals artikel 33 is geformuleerd, definieert het evenwel niet de regels van het statuut maar machtigt het de uitvoerende macht dat te doen, waarbij het haar toestaat in afwijkende aanwervingsregels te voorzien voor de eerste benoemingen in het Fonds.

A.26. Artikel 33 moet dus in die zin worden geïnterpreteerd dat het de Franse Gemeenschapsregering er niet van vrijstelde, op het ogenblik van de vaststelling van het statuut van de ambtenaren van het Fonds, de voorafgaande toestemming van de federale Minister van Ambtenarenzaken te verkrijgen.

Memorie van antwoord van de Franse Gemeenschapsregering en van het College van de Franse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

A.27. De wettigheid van een wetgevende of administratieve akte moet verzekerd zijn op het ogenblik van de aanneming van die akte (Cass., 8 september 1986, *Pas.* 1987, I, 14; R.v.St., nrs. 32.971, 45.326 en 49.313; arrest van het Arbitragehof nr. 7/93).

De grondwettigheid van het betwiste decreet moet dus worden beoordeeld ten opzichte van de regels die artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 op 3 juli 1991 bevatte.

A.28. In ondergeschikte orde, hoewel de prejudiciële vraag geen betrekking heeft op dat artikel, miskent het voormelde artikel 33 evenmin artikel 13, § 6, van de genoemde bijzondere wet.

A.29. Bij de aanneming van het decreet van 3 juli 1991, bevatte artikel 13 een paragraaf 6, die bepaalde :

« Met uitzondering van de vaststelling van het administratief en geldelijk statuut, worden de bevoegdheden die door de hierboven vermelde wet van 16 maart 1954 worden toegekend aan de Minister tot wiens bevoegdheid het Openbaar Ambt behoort, uitgeoefend door de overeenkomstige organen van de Gemeenschap of het Gewest. »

Die verplichting was slechts van toepassing op de gemeenschaps- en gewestregeringen (arresten nrs. 28 en 42). Zij was dus niet van toepassing op de Franse Gemeenschapsraad.

Artikel 33 stelt overigens niet zelf, geheel noch gedeeltelijk, de regels betreffende het administratief en geldelijk statuut van de ambtenaren van het Fonds vast. Het heeft niet tot gevolg de Gemeenschaps-regering, geheel of gedeeltelijk vrij te stellen van de vaststelling van dat statuut. Het raakt niet aan de in artikel 13, § 6, van de bijzondere wet ingeschreven regel.

Memorie van antwoord van de v.z.w. GERFA

A.30. Beweren dat de grondwettigheid van het decreet van 3 juli 1991 slechts kan worden beoordeeld ten opzichte van het op die datum van toepassing zijnde recht, zou neerkomen op een aanzienlijke inperking van de toetsing van het Hof. Het door de tweede tegenpartij aangehaalde arrest nr. 7/93 is niet relevant. Het ging om een kwestie van bevoegdheid in de tijd, in een vernietigingscontentieux. Zulks is te dezen niet het geval : artikel 87, § 4, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen en het koninklijk besluit van 20 september 1994 hebben de Gemeenschap elk beroep op primo-benoemingen verboden. Die hogere normen hebben voorrang op het betwiste decreet.

Bovendien heeft de tegenpartij dat decreet uitgevoerd terwijl de voormelde bepalingen haar verboden dat te doen.

A.31. Het standpunt van de tweede tegenpartij is onbegrijpelijk : ofwel kleeft zij de eerste stelling aan, die

aan het besluit tot bepaling van de algemene principes voorafgaat, ofwel de tweede, van na dat besluit. Het gemengde standpunt van de tweede tegenpartij houdt geen steek.

A.32. Het Gemeenschapsfonds viel binnen de toepassings sfeer van het koninklijk besluit nr. 56 van 16 juli 1982 en werd dus niet beoogd in artikel 51 van de wet van 28 december 1973, zodat primo-benoemingen niet toegelaten waren.

A.33. Door de aanneming van het koninklijk besluit van 22 november 1991 tot bepaling van de algemene principes, is artikel 87, § 3 (nieuw) en § 4, in werking getreden en is artikel 13, § 6, opgeheven.

Ingevolge de vernietiging van dat besluit door de Raad van State, zijn artikel 87, § 3 (oud), en artikel 13, § 6, opnieuw van kracht geworden.

A.34. Ingevolge de nieuwe aanneming van het koninklijk besluit tot bepaling van de algemene principes op 26 september 1994, is artikel 87, § 3 (nieuw) en § 4, opnieuw van kracht geworden en is artikel 13, § 6, opgeheven; dat besluit is zelf in werking getreden op 7 maart 1992. Onder voorbehoud van het bij de Raad van State tegen dat besluit ingestelde beroep, is het dus die laatste stelling die prevaleert op het ogenblik van de aanneming van het voor de Raad van State betwiste besluit.

A.35. Artikel 11 van het besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes staat geen primo-benoemingen toe. De Franse Gemeenschap heeft dus artikel 11 van het vernoemde, met toepassing van artikel 87, § 4, van de voormelde bijzondere wet genomen besluit geschonden.

- B -

B.1. Artikel 33 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 3 juli 1991 betreffende de sociale integratie van de gehandicapten en hun inschakeling in het arbeidsproces bepaalt :

« § 1. Ten einde te voorzien in de eerste bezetting van de betrekkingen opgenomen in de personeelsformatie van het Fonds, waarvoor overgedragen personeelsleden uit het Rijksfonds voor sociale reclassering van de minder-validen die de overeenstemmende graden bezitten, niet aangewezen zijn, kan de Executieve regels bepalen die afwijken van het statuut van het personeel voor de eerste aanstellingen, die in voornoemde ambten doorgevoerd worden.

§ 2. Worden als 'eerste benoemingen' beschouwd, de aanstellingen in elk ambt opgenomen in de personeelsformatie waarvan sprake in § 1 van dit artikel, die doorgevoerd worden binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de datum waarop het besluit van de Executieve van de Franse Gemeenschap tot vaststelling van de personeelsformatie van het Fonds in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt. »

B.2. Toen die bepaling werd aangenomen, luidde artikel 87, §§ 2, 3 en 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988, als volgt :

« § 2. Iedere Executieve stelt de personeelsformatie vast van haar administratie en doet de benoemingen. Dit personeel wordt aangeworven door bemiddeling van het Vast Secretariaat voor werving van het Rijkspersoneel.

Het legt de eed af overeenkomstig de wettelijke bepalingen, in handen van de overheid die de Executieve daartoe aanwijst.

§ 3. Onverminderd § 4, stellen de Gemeenschappen en de Gewesten de regeling vast die betrekking heeft op het administratief en geldelijk statuut van hun vast, tijdelijk en hulppersoneel, met uitzondering van de pensioenregeling. Inzake de pensioenregeling is hun personeel onderworpen aan de wettelijke en statutaire regelen die van toepassing zijn op het vast, tijdelijk en hulppersoneel van het Rijk.

§ 4. Een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, genomen na advies van de Executieven, wijst die algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van het Rijkspersoneel aan, welke van rechtswege van toepassing zullen zijn op het personeel van de Gemeenschappen en de Gewesten, evenals op het personeel van de publiekrechtelijke rechtspersonen, die afhangen van de Gemeenschappen en de Gewesten, met uitzondering van het personeel bedoeld in artikel 17 van de Grondwet. »

B.3. De paragrafen 2 en 3 van artikel 87 hebben betrekking op het personeel van de administratie van de gemeenschappen en de gewesten, niet op dat van de instellingen die zij gemachtigd

zijn op te richten met toepassing van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

B.4. Naar luid van artikel 5 van het decreet van 3 juli 1991 is het « Fonds communautaire pour l'intégration sociale et professionnelle des personnes handicapées » (Gemeenschapsfonds voor de sociale integratie van de gehandicapten en hun inschakeling in het arbeidsproces) een instelling van openbaar nut, met rechtspersoonlijkheid. Artikel 87, § 4, is erop van toepassing, doordat het bepaalt dat een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit die algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van het rijkspersoneel aanwijst welke van rechtswege van toepassing zullen zijn op het personeel van de publiekrechtelijke rechtspersonen die van de gemeenschappen afhangen.

B.5. Het is ten aanzien van de bepalingen die van kracht waren toen het betwiste decreet werd aangenomen dat de grondwettigheid ervan dient te worden beoordeeld.

Krachtens artikel 18, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1988, waarbij artikel 87, § 4, werd ingevoerd in de bijzondere wet van 8 augustus 1980, is dat artikel 87, § 4, in werking getreden op dezelfde datum als het koninklijk besluit dat erin is beoogd.

B.6. Het in artikel 87, § 4, beoogde koninklijk besluit werd een eerste maal genomen op 22 november 1991 en, na de vernietiging ervan door de Raad van State, een tweede maal op 26 september 1994, waarbij de inwerkingtreding ervan op 7 maart 1992 werd vastgesteld. Toen het decreet van 3 juli 1991 werd aangenomen, bestond het koninklijk besluit niet, zodat het decreet artikel 87, § 4, van de bijzondere wet niet heeft kunnen schenden.

B.7. Vooraleer artikel 87, § 4, in werking was getreden, waren de bepalingen waarvan de opheffing van die inwerkingtreding afhing, nog steeds van toepassing. Dat is het geval voor artikel 13, § 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 : in de opheffing ervan was voorzien bij artikel 16, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1988, maar de inwerkingtreding van die opheffingsbepaling was zelf vastgesteld, bij artikel 18, § 3, van dezelfde bijzondere wet, « op dezelfde datum als het koninklijk besluit » bedoeld in artikel 87, § 4.

B.8. Op het ogenblik waarop het decreet van 3 juli 1991 is aangenomen, was artikel 13, § 6, nog van kracht. Het vormt een van de « regels inzake de verdeling van de bevoegdheden bepaald in

artikel 127 van de Grondwet » die in de prejudiciele vraag worden vermeld. Er dient dus te worden nagegaan of artikel 33 van het decreet artikel 13, § 6, van de bijzondere wet niet schendt.

B.9. Artikel 13, § 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalde :

« Met uitzondering van de vaststelling van het administratief en geldelijk statuut, worden de bevoegdheden die door de hierboven vermelde wet van 16 maart 1954 worden toegekend aan de Minister tot wiens bevoegdheid het Openbaar Ambt behoort, uitgeoefend door de overeenkomstige organen van de Gemeenschap of het Gewest. »

B.10. Overeenkomstig de voormelde bepaling en met toepassing van artikel 11, § 1, van de wet van 16 maart 1954, bij wege van een overgangsbepaling in stand gehouden door artikel 17 van de bijzondere wet van 8 augustus 1988, werd het administratief en geldelijk statuut van het personeel van de instellingen van openbaar nut vastgesteld door de Executieven, die evenwel beslisten in overeenstemming met de nationale minister bevoegd voor ambtenarenzaken. Een dergelijke verplichting gold slechts voor de Executieve, niet voor de decreetgever. Deze was noch door de bijzondere wet van 8 augustus 1980, noch door de wet van 16 maart 1954 gehouden de instemming van de nationale minister tot wiens bevoegdheid ambtenarenzaken behoren te verkrijgen.

B.11. De decreetgever zou evenwel toch in strijd met artikel 13, § 6, van de bijzondere wet handelen, indien hij die bepaling zou uithollen of de toepassing ervan zou verhinderen.

Door de Executieve ertoe te machtigen voor de eerste benoemingen regels vast te stellen die afwijken van het statuut van het personeel van het Fonds, heeft de decreetgever niet zelf de aard en de omvang van die afwijkingen gedefinieerd. Indien de Executieve die regels had vastgesteld terwijl artikel 13, § 6, nog van kracht was, zou zij de instemming hebben moeten vragen van de federale Minister van Ambtenarenzaken, die de bevoegdheid die hem bij artikel 11, § 1, van de wet van 16 maart 1954 is verleend, zou hebben uitgeoefend. Artikel 33 van het decreet van 3 juli 1991 had dus noch tot doel noch tot gevolg artikel 13, § 6, uit te hollen of de toepassing ervan te verhinderen.

B.12. Daaruit volgt dat artikel 33 van het decreet van 3 juli 1991, toen het is aangenomen, de in artikel 127 van de Grondwet bedoelde bevoegdheidsverdelende regels niet schond.

B.13. Artikel 33 van het decreet zou echter niet in die zin kunnen worden geïnterpreteerd dat

het de Franse Gemeenschapsregering ertoe machtigt de draagwijdte van artikel 87, § 4, na de inwerkingtreding van dat artikel te miskennen.

Sinds die inwerkingtreding moet de bij artikel 33 van het decreet aan de Gemeenschapsregering verleende machtiging worden gelezen in het licht van de regels vervat in het koninklijk besluit van 26 september 1994, die van toepassing zijn verklaard op de publiekrechtelijke rechtspersonen afhankelijk van de gemeenschappen. Sinds 7 maart 1992, datum van inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 26 september 1994, kan de regering van de aan haar verleende machtiging om van het statuut van het personeel voor de eerste benoemingen af te wijken, slechts gebruik maken met inachtneming van de algemene principes vervat in dat koninklijk besluit, onder voorbehoud van een eventuele vernietiging van dat besluit, dat voor de Raad van State is bestreden.

B.14. Het staat aan de Raad van State om na te gaan of het besluit van de Franse Gemeenschapsregering van 17 september 1993 verenigbaar is met de in het koninklijk besluit van 26 september 1994 vervatte algemene principes. Die vraag betreft immers de wettigheid van een administratieve handeling. Zij ontsnapt aan de bevoegdheid van het Hof.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 33 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 3 juli 1991 betreffende de sociale integratie van de gehandicapten en hun inschakeling in het arbeidsproces schendt niet de regels die de bevoegdheid verdelen tussen de federale Staat en de gemeenschappen, bedoeld in de artikelen 127 van de Grondwet en 87, §§ 2, 3 en 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 28 januari 1997.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

M. Melchior